

Popoldanski teren v Ljubljani

Tea Knapič

Na enem izmed pomladanskih društvenih sestankov smo se dogovorili, da bomo letos izvedli dva društvena projekta, ki ju sofinancira Mestna občina Ljubljana. Eden izmed projektov *Netopirji – skrivnostni Ljubljančani* poleg fotografskih razstav in predavanj vključuje tudi nameščanje netopirnic kot nadomestne habitate za Ljubljanske netopirje.

Društvo je v preteklosti že izvajalo podoben projekt *Prebivalci Ljubljane so tudi drevesa in netopirji*, ki ga je leta 2008 vodila Alenka Petrinjak in je prav tako vključeval nameščanje netopirnic na drevesa ob Ljubljanici. Tako sem predlagala, da bi pred pričetkom letošnjega projekta pregledali že nameščene netopirnice. Simon je bil takoj za! Drugi so potrebovali še malo prepričevanja in na koncu se nas je nabralo nekaj junakov. Dogovorili smo se, da Simon priskrbi podatke o že nameščenih netopirnicah, jaz pa poskrbim za terensko opremo.

Dobili smo se lepo aprilsko sredo popoldan. Najprej sva se s Simonom odpeljala do Mestnega loga, kjer se nama je pridružila Sava in skupaj smo pregledali ter popisali netopirnice v okolici Biotehniškega izobraževalnega centra (BIC), ki so jih leta 2008 namestili dijaki. Vse štiri netopirnice smo podrobno pregledali, določili tip, opisali položaj, mesto in višino namestitve ter stanje netopirnice. Žal v nobeni nismo opazili sledi netopirjev.

SLIKA 29. a) Pregledovali smo tudi lesene špranjaste netopirnice nameščene leta 2008 na obrežju Ljubljanice, b) terenska ekipa v popolni opreми (foto: Simon Zidar).

Nato smo se odpravili proti centru Ljubljane, natančneje proti Prulam. Prvo netopirnico (oznaka SDPVN 06-08) na desnem bregu Ljubljanice smo hitro našli, tudi druga (oznaka SDPVN 07-08) nam ni povzročala težav. Obe sta bili nepoškodovani, dobro označeni, a žal nenaseljeni. Sprehajanje z lestvijo na rami očitno ni tako vsakdanji pojav, saj smo bili deležni številnih začudenih pogledov sprehajalcev, najbolj pogumni so nas celo vprašali kaj počnemo. In z veseljem so jim naše PR-ovke vse razložile.

Po začetnem uspehu pri iskanju netopirnic nam naprej ni šlo tako dobro. Najprej smo iskali netopirnico SDPVN 08-08, ki naj bi bila nameščena na drevesu pred osnovno šolo Prule. Kmalu smo ugotovili, da ne manjka le netopirnica ampak tudi drevo. Netopirnica z oznako SDPVN 03-08, ki je bila nameščena na nasprotnem bregu reke v Trnovskem pristanu, pa je mestne vandale očitno tako motila, da so jo na silo odstranili. Od nje je ostala le deščica z oznako. Uspešno smo našli še netopirnico na Petkovškovem nabrežju nižje pod Zmajskim mostom z oznako SDPVN 01-08. Ostala je cela, a žal tudi ta nenaseljena.

Tako smo pregledali vse netopirnice, ki so bile nameščene v sklopu prejšnjega projekta in netopirnice nameščene pri BIC v Mestnem logu. Alenka nam je posredovala še nekaj drugih mest, kjer naj bi bile nameščene netopirnice, ki so jih izdelali otroci na raznih društvenih delavnicah. Odločili smo se, da okoli privatnih hiš ne bomo brskali za netopirnicami in se raje odpravili v Nove Jarše, kjer naj bi bila med bloki ena izmed netopirnic. Poslovili smo se od Save in se z natančnostjo slabega igralca tetrisa zložili v avto in se odpeljali proti Jaršam. Kako je izgledala 20 min vožnja iz centra proti obvoznici vam ne bom opisovala. Predstavljate si 5 oseb, 10m lestev in še manjšo zlojljivo lestev vse skupaj zloženo v en avto. Še dobro, da je bil enoprostorec.

Srečno smo prispeli na cilj in se podali na lov za netopirnico. Po nekaj krogih okoli blokov netopirnice nismo našli. Odpravili smo se dalje do Zavoda za gluhe in naglušne za Bežigradom, kjer naj bi bila nameščena še ena netopirnica. Tudi te žal nismo našli kljub pomoči čistilke, ki je po telefonu zasliševala hišnika, kje je netopirnica in pomoči Alenke, ki se je poskušala spomniti, kam sta jo pred leti s šolskim učiteljem namestila. Na koncu smo se vdali in sprijaznili z ugotovitvijo, da je netopirnico najverjetneje nadomestila ptičja gnezdilnica, ki je se sedaj pozibava na opisanem drevesu. Poslovili smo se od para golobov grivarjev, ki sta si ravno grulila na sosednjem drevesu in se odpravili do našega zadnjega aduta, netopirnice nameščene v gozdličku ob Biološkem središču. Ostala je zadnja in vse svoje upe smo vložili vanjo. A smo tudi tam ostali brez netopirjev, le pajek je sameval v netopirnici.

Žal naš teren ni prinesel razveseljivih novic o netopirjih in netopirnicah. Mnoge so bile poškodovane ali pa jih sploh ni bilo. Tiste, ki so ostale cele pa so žal ostale nenaseljene. Zakaj? Še ne znamo odgovoriti. Mogoče pa bodo kake nove podatke prinesli prihodnji pregledi postavljenih netopirnic.

Za konec pa še moji predlogi za podobne podvige v prihodnje:

- A) Potrebuješ čim natančnejši opis mesta, kjer je nameščena netopirnica ali zelo natančne koordinate.
- B) V veliko pomoč je kakšna fotografija nameščene netopirnice, da vidiš ali drevo oz. objekt, kamor je netopirnica nameščena, še stoji.
- C) Preveri, koliko in kako visoko lestev potrebuješ, mi smo na koncu ugotovili, da smo 10 m lestev peljali le na sprehod.
- D) Ne pozabi na osnovno orodje (kladivo, izvijač in škatlo žebeljev), da lahko na hitro popraviš kakšne manjše poškodbe na netopirnici.
- E) Poskrbi za pijačo (hvala Jan), poskrbi za prigrizke (hvala Sava) in dobro voljo (hvala vsem) in zabava je zagotovljena.

Pomurje spoznava netopirje!

Jasmina Kotnik

Končno je napočil čas, ko smo tudi Pomurci aktivno spoznavali netopirje, naše male piružleke! Od aprila do junija 2015 smo izvedli 4 fotografske razstave, 2 delavnici (39 udeležencev), 8 predavanj (171 udeležencev) in 4 večerne sprehode s poslušanjem netopirjev z ultrazvočnimi detektorji (130 udeležencev). Prav tako smo na lokalnih spletnih medijih objavili najave in objave dogodkov ter na Radiu Prlek imeli kratek intervju.

Maja smo postavili fotografsko razstavo v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota, ki smo jo junija preselili v prostore Mladinskega Centra Prlekije (Kamenščak) in vzporedno pripravili še enodnevno razstavo na BioBlitzu 2015 (Veržej), ki smo jo konec junija preselili na grad Grad na Goričkem.

SLIKA 30. a) Predavanje na prostem v Veržēju (foto: Nika Krivec), b) fotografska razstava "Netopirji – skrivnostni sosede!" v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota (foto: Jasmina Kotnik).